...tarzyna.

...go Józefa: Żal doroczna
nieukojony rewolucyą.

Z A L
Doroczną nieukoiony rewolucyą,
Z Przedroczney Smierći
WIELMOZNEY IEY MSCI PANIEY,
P. KATARZYNY
Hrábianki ná Skrzynnie
SZCZAWINSKIEY,
Lęnczyzkiey, y Gąmbińskiey &c.
STAROSCINEY.
W Corce Jephtego ádumbrowáney.

PRZEZ
X. IOZEPHA DAMBROWSKIEGO, Zakonu Oycá S. FRANCISZKA Bráćiey Mnieyszey Reformatow, ná ten czás Prowincycy Wielkopolskiey Sekretarzá.

Przy Anniwersarzu w Kośćiele Szczawińskim tegoż Zakonu Kazániem pogrzebowym ponowiony.

Roku Páńskiego 1662. dniá 12 Pázdźierniká.

W WARSZAWIE.

V Wdowy y Dźiedzicow, Piotrá Elertá I. K. M. Typog: 1664

Ná Herb Ich Mśćiow PP. Hrábiow ná Skrzynnie MODLISZEWSKICH.

Łabęć w prześwietnych Murách mieszkáiący,
Rownie z Prawdźicem w nich cnotámi lśniący,
Dźiś rok w podziemne poszedł gábinety
Zwyczayne záczął swą śmierćią mutety.

Koncert żáłosny z grobu się dobywa,
Vmárły Łábęć w łzystym zrodle pływa
W sercu krynicá, á w oczách fontány
Tobie ten Kanzon Prawdźicu nádány.

Boć białośnieżne ozdoby przerwáłá
Smierć nie vżyta. Lecz się vżyć dáłá,
Gdyć zostáwiłá do Murow Dźiedźicá
Zkąd się iuż Łábęć przemięnił w Prawdźicá.

Wielmożnemu á mnie wielce Mćiwemu Pánu,
IEGO MSCI PANV,

IAKVBOWI OLBRACHTOWI,

NA SZCZAWINIE,

SZCZAWINSKIEMV,

Lęczyckiemu, Gąmbińſkiemu, &c. &c.

STAROSCIE.

Sczodrobliwemu Fundatorowi, á mnie záwſze Miłośćiwemu Pánu y Dobrodźieiowi, Láſki Bożey y pomyślnych ſczęśliwośći.

Ie przyiemnyć w prawdźie, bo Zal, Iobowa podobno onerosi consolatoris *obłożony censura w Prześwietne Mury Twoie przynoſzę prasent,* Wielmożny *Mći Pánie STAROSTO; długo mu ſie ná ták ſlachetne y ozdobne niechćiáło mieyſce, bo mu mniey ſłuſzna do takiey gośćiny, przy podroży gotowość wſtręt czyniła y remorę. Ale że Twoiá Páńſka wola ſpuśćić mię z tego niechćiáłá terminu, y do tegoś moich Zakonnych Przełożonych* Wielmożną *ſwoią przy-*

przywiodł instancya, áby to z eżym sie moiá kryć chćiáłá nieudolność nád wßytko v mnie droższe pokazáło posłußeństwo, ide záwołany. Wiem dobrze że sie nie dawno do świetnych Murow twoich wyborney eloquenciey wprośiły fabryki, y pod imieniem pieknego Pálácu tám swoie zá Máćierzyńskiego affektu powaga ználázły mieysce: Wiem że y świeża iednego z Bráći moiey Zakonney praca sprzężone poczworne z ozdobnym wozem w też Mury Twoiá Páńska wprowádźiłá munificentia. Pieknie w murách Pálácowi, y Woz Wielmożna Twoie á kochána niosący Małżonkę ma tám swoie mieysce, ále że sie do tychże Murow moiá prosta zábráłá praca droga prásy Drukarskiey, dałby kto prostoćie præsumptionis notam, gdźieby ná vkład Twoiego Páńskiego z Mándatem nie miáłá konsensu, y gdźieby Wielmożney Stárośćiney z soba nie niosłá obrázu. A nád to iezeliż przy świetnych Rzymskich Páłácách vbogi gdźie pod Murámi znayduie sie domeczek, choć vbogi, choc Pálácom niezrowna, á przećie Rzymskiey ozdoby y wyniosłośći imieniem ćießyć ma sie godźi: że toż Twoiá wrodzona hoyność mnie swoiemu Vniżonemu Bogomodlcy wyświadczáć raczy, że moiey nie pozorney pracey Wielmożnym Twoim ßczyćić sie pozwala imieniem, á ktoż przygáni. A kiedy ia bacze, bá ktoż tego nie widźi żeś vbogi Zakon moy nie tylko ßczodrobliwośćią twoią, w Oyczyste záćiagnął mury, ále nád mury mocnieyßym Oycowskim práwie áttakuieß áffektem, y namilße poćiechy Twoie z vboga FRANCISZKA S. Bráćia zábawiáć sie; że y mnie choć y do żalu mowiacego łáskáwie przyimieß nic nie wátpie, y oto z Kapłáńskiey powolnośći oddániem pokornie

vpra-

vprașam, W *Moiey to było intencyey y zamyślách z tymże sámym Zalem Wielmożnemu Twemu præsentowáć się potomstwu; y tym ku sobie á osobliwie ku Zakonowi moiemu miłościwą Ich Mćiow záćiagáć łáskę, ále vpewniony w tym zostáiac, że moiá v Ich Mćiow M. Wielce M. Páństwa tyleby nie mogłá persuásia, ile może W M. M. M. Páná Oycowskie czwiczenie, kiedy przy inszych Wysokich cnot transfusiey y to masz nápieczy że* allidis paruulos ad petram *Ich Mśćiow choć dźiećiny ieszcze do vbogiego Zakonu przychęcasz, y nákłániasz áffekt, y obfitość miłośći Twoiey przećiw Bráći Fránćiszká ś. w Ich Mćiow wszelkim wmawiasz sposobem, w tym mie miłośćiwa W. M. M. P. przed Ich Mćiámi zástąpi łáską, A ia iuż żal W. M. M. Pánu żáluiacemu należyty, żal Wielmożney Małżonki obraz przynoszacy oddáie tą intentią że* iuxta est Dominus iis qui tribulato sunt corde. *Bog Wszechmogacy żáluiacemu, y żal przyimuiacemu, przy swoiey przytomnośći z łáską niebieską długoletnich szcześliwośći dáruie alternate. O co iego Máiestatu Boskiego á Wm M M. Páná przećiwko vbogiemu Zakonowi y sobie nieodmiennie miłośćiwą vprașam łáske*

Wm. M. M. P.

Nanizszy Bogomodlcá,

y sługá

X. Ioseph Dąmbrowski Zakonu Fránćiszká S. Reformat.

Qui considerat qualis est in morte semper sit timidus in operatione, vnde in oculis suis quasi iam non viuit, nil quod transit appetit, cũctis præsentis vitæ desiderijs contradicit, & penè mortuum se considerat, quia moriturum minimè ignorat: perfecta enim vita est mortis meditatio, quam dum iusti sollicitè peragunt culparum laqueos euadunt. *Raban. in Eccl: cap. 7.*

Imprimatur.

MATTHÆVS IAGODOWICZ,
Canonicus & Officialis Gñalis Varsau.

Mos increbuit in Iſrael & conſuetudo, ſeruata eſt, vt poſt anni circulum conuenjant in vnum Filiæ Iſrael, & plangant Filiam Iephte. *Judicum II.*

A rożne ſie Piſmá świetego / y Doktorow Kośćielnych obeyżrzáwßy decyſie / ná tym mieyſcu ſtoiac determinowáć / y w mocney ná oboie ſtrone vprzatnac ſie nie moge watpliwośći: Czyli ná to mowe moie obroćić / y ták moie proſte kierowáć ſłowá / ábym ſłußnie żáłośćia zránionym sercom wáßym / mogł z nich ſkuteczna do pociechy / y w żalu do vlżenia / iáko z iakich leżacych ingrediencicy vczynić compoſiture. Czyli też nie nágrodzone widzac dźiś rok od okrutney śmierći vczynione ſtráty y ßkody / ná oko baczac nierozerwáney nie porátowána miłośći ruine miłośći wey Máćierzyńſkiey opieki nie odwolany wyrok / vbogich żebrakow znáczna intratney prowizyey defálke mam do żáłośći dość żáluiacym pomagáć ánimußom / przez rok cżeſtemi ſkropione łzámi dźiś ießcże roſkwilić oczy / y ná ſercá długim wyſußone żalem ießcże z ćiemnego grobu iákoby od pułnocká wilgotnego ſłowy memi przywołáć wiátru / áby ſie znowu w dżdżyſte przyodźiały chmury: watpliwość to ná mie wielka / bo ieśli ſie pierwßego bede chćiał chwyćić ſpoſobu / ieśli ſie záweźmie ábym ſercá żáłośći pełne do vćiechy y rozweſelenia prowádźił w nich rozkrzewiona bede koił żáłość / á z okragłych zrzenic ták cżeſtego / y długiego nie dopußcże ſpadku / pomoże mi w prawdźie Hieronym świety te w ſtrapionych ſercách támowáć przerwe ták mowiacy. Cur dolemus quenquam mortuum? An ad hoc nati ſumus vt maneamus æterni? Abraham, Moyſes, Iſaias, Petrus, Iacobus, Ioannes, Paulus Electionis vas, & ſuper omnia Filius Dei moritur, & nos indignamur aliquem exire de corpore, qui ad hoc forſan raptus eſt ne

Epiſtol: 27

mali

malitia mutaret intellectum eius. Lugeatur mortuus, ſed
ille quem gehenna ſuſcipit, quem tartarus deuorat., in cuius
pœnam æternam ignis æſtuat: Nos quorum exitum Angelo-
rum turba comitatur; quibus obuiam Chriſtus occurrit, gra-
uemur magis, ſi diutiùs in tabernaculo iſto mortis habitemus,
quia quamdiu hic moramur, peregrinamur à Domino. powa-
żna poważnego y mocno wiążąca rátia. Jednák gdźie przy niey ſtá-
ne z niey w pociechną zábrałbym ſie máterya to mie Jerozolimſki z
confundnie kaznodźieiá/ ktory przećiwna moda nád vmárłym ſwoy
Ecclеſ: funebrálny tráktuie pánegyrik/ Super mortuum plora defecit e-
22. nim lux eius, y luboć záraz ten Duchem Przenaświętſzym oświeco-
ny Pánegyriſtá/ nie długo ſie z táż żáłośćią y płáczem nád vmárłem
rozwodźić pozwala gdy mowi: Modicum plora ſuper mortuum,
quoniam requieuit, y niżey śiedm dni tylko ſkrapione ſerce w tey
pochmurney mieć chce ceremoniey. Luctus mortui ſeptem dies:
iednák wyżey troſzeczkę w tym że rozdźiale iákoby pro axiomate po-
łożył: Muſica in luctu importuna narratio; y ná inſzym miey-
Idem. ſcu. Non deſis plorantibus in conſolatione, & cum lugenti-
17. bus ambula. Syryiſki text czyta. Neque differas à domo plorã-
Lect: tis, & cum omnibus mærentibus mærens eſto; y Job ſpráwie-
Syr: dliwy z tym ſie chwali/ y zá iedyna to ſobie bydź poczyta cnotę Fle-
Job. 30. bam ſuper eo qui afflictus erat, & compatiebatur anima mea
pauperi. A nad to wſzytko gdybym chćiał co do poćiechy mowić
wiem pewnie/ że mi Wielmożny Mći Pánie Stároſto Łęczycki/
ktoremu y z miłem pozoſtałem potomſtwem co dźiennie ſie ná ten
grob oglądáiącemu/ y miáſto żywego kocháiącego Przyiaćielá
tym ſie martwym y nie czułym kontentuiącemu obrázem. Lachry-
mæ citiùs deerunt, quam cauſa dolendi z pomienionego Hiero-
nimá ś. odpowieſz/ y káżdy do rozweſelenia przy vtroſkánym ſercu
S. Hier. zápłáćiſz árgument. Menſuram charitas non habet impatientia
neſcit modum, y ty Wielmożna Mćia Páni Stárośćina Brzeſka/
ktora dźiś rok iedyna ſtráćiwſzy śioſtrę/ máiąc z iedną dowćipną
Mátrona táka do żalu okázya/ że aliam ſororem parentibus vi-
ta functis non eſt vnde ſperem ná wnieśione do poćiechy odpo-
wieſz ſłowá. Amor & dolor ſilere non poſſunt. Miałbym ie-
ſzcze ná árgument poćiechy wſzytkim ſłuchaczom/ Tobie iednák Wiel-
możny Mći Pánie Stároſto/ oſobliwſzym ſpoſobem ſłużące práwo
od ro-

od rożnych rożnemi czásy vknowáne Cesárzow/ ktore Senecá referuie. Annum fæminis ad lugendum constituerê maiores non vt tàm diu lugerent, sed ne diutius, viris nullum legitimum tempus est, quia nullum honestum; ále sie domyślam że cie áni tym do rozweselenia nákłonie práwem: Bo mi rzekniesz/ znać że ci to práwo knowáli / y sam Senecá / ktory ie wspomina mniey dobre żony mieli / ále mnie / ták miła / ták świątobliwa / cicha / á spokoyna zgubiwszy Małżonkę / iey nie żáłowáć niepodobna / y żáłość moie w krotkim kończyć czásie trudno; bo mensuram charitas non habet. Nádto masz Wielmożny Mści Pánie Stárosto do żáłości w Abráhámie præiudykate / ktoremu gdy miła choć stára Małżonká pobożna Sará z te° świátá zeszłá/świádczy pismo ś. Venit Abraham vt plangeret & fleret eam: Czásu sobie do płácu y żáłości Sedziwy Pátryárchá nie determinuie / ále zránionemu sercu wypuszcza wodze/ vt plangeret & fleret. Wszák imperfectum tempus non determinat. Widząc ia tedy że y dziś ieszcze w tym tu zacnym zgromádzeniu/ luctus, do rozweselenia skłániáć sie nie bede/ boby moiá importuna musiáłá być narratio; ále ráczey gdy bacze żeście sie z pobożnego Kátholickiego zwyczáiu przy doroczney rewolucyey do tego zgromádzili grobowcá/ abyście Wielmożną Jey Mość Pánią Káthárzynę Hrábiankę ná Skrzynnie z Modliszewic Szczáwińską/ Lenczycka y Gambińska / Stárościná / rok iuż w grobie leżąca wznowionemi pozdrowili łzámi/ y ia do słusznego przy podobney Izráelskich Pánien nád Jephtego Wodzá ludu Bożego iedyną Corką stánawszy ceremoniy / y w teyże Corce Wielmożną nász Stárościną adumbruiąc/ moia nie przeszkodze mowa/ tym vmysłem y intencyą/ ktorą Grzegorz ś. ordynował w te słowá: Ordo consolationis est, vt cum volumus afflictum quēpiam à mærore suspendere, studeamus priùs mærendo eius luctui concordare, dolentem namque non potest consolari, qui non concordat dolori, quia eo ipso quod à mærentis afflictione discrepat, minus ab illo recipitur, à quo mentis qualitate separatur; sed emolliri debet animus priùs, vt afflictio congruat, congruens inhæreat, inhærens trahat. Bogá miłościwego o pomoc do mowienia / Was S. M. o nie teskliwą vpraszam audiencyą.

Seneca Epist. 63

Gen. 23.

Lib. 3. Moral. Cap. 10.

NJe táyno to mnie/ że dawnemi ſtwierdzoney łzámi funerálnych áktow polityce / y żáłoſnym ſercom przy grobowych theátr ách náleżytey Scenie/ vczeni káznodzieie ſłow vkłádnośćia / wyśmienitych powabem conceptow/ ſtárożytnych Hiſtoryi ápparatem/ ſwoie ku miłośći náciągnione zárzucżáią Pánegyriki / y przez to nie máłą w żáłośći przynoßą folgę. Ja iednák ná pocżątku mowy moiey żáłoſna Cor Jzráelſkich złożywßy ſię Ceremonią/ w moiey ſmutnemu ſię ſercu y łzámi odwilżonym ocżom áccomoduiącey ſtoiec będę propoſicyey. Mos increbuit in Iſrael & conſuetudo ſeruata eſt, vt per anni circulum, conueniant in vnum Filiæ Iſrael, & plangant Filiam Iephte. Co łatwie będźie deducere gdy ią pokáże/ iáko náßá Wielmożna Jey Mość Páni Káthárzyná Hrábiánká ná Skrzynnie Szcżawińſká / Stáróśćina Lecżycka y Gambińſka byłá Corką Jephtego. Do cżego gdy przyſtępuię/ mam wſtęp y okázyią ſtárożytnie Wielmożnych Hrábiow ná Skrzynnie Modlißowſkich ßerokiey regeſtraty krotką vcżynić memorią/ y w káżdym z nich/ nie bez oſobliwey pochwały mężnego ádumbrowáć Jephtego. Bo naprzod że Jephte iáko Piſmo ś. świádcży ná nienawiść v ſwoich Bráćiy przyßedßy vchodząc złego/ habitauit in terra Tob, co ſię tłumácży Terra bonitatis/ á Cornelius à Lapide mowi że Terra optima. Przebacżyćie S. M. że Honory/ wyſokie tytuły/ Márßałkowſkie powagi/ Kánclerſkie præeminencye/ Senatorſkie godnośći/ do wßyſtkiego nie reflektuiąc ſię świátá/ tu w Polßcże Náßey / Stołki y wßyſtkie Krzesłá/ iákieykolwiek doſtoynośći inſignia, ziemią nazowie. Bo ieżeliś cżłowiek dla tego ziemiá/ że go w ziemi dom y mießkánie cżeka / tám y iego z nim ſię zámkną honory/ tedy y honory ziemią: wyżey kogo ßcżeście nád inßych wynieśie; wyſokim kto zoſtánie Senatorem / Woiewodą/ Kaßtelanem/ áż ći ledwie ſię tylko ná tym obeyrzy Krześle/ ledwie piecżęć ádminiſtrowáć / gospodárſkie przy láſce Márßałkowſkiey/ zágáiáć rządy / ledwie Hetmáńſkiey buławy powagą / imię dobrego y ſpráwnego Wodzá authoryzowáć / ledwie ſekretárſką ſżycżyć ſię confidencyą/ á że krotko ledwie ſię nád inßych wyżey podnieśionym vznawáć pocżnie/ ziemiá ſwoiego ſię v niego/ ießcże w pierwßych Rodźicách pożycżonego vpomina długu; śmierć ná intromiſſyą w ſwoie właśne poſyła dobrá/ y po cáłym Kroleſtwie odzyſkánego długu rozńośi áwizy/ vmárł Woiewodá / vmárł Senator/ á w

mie-

miesiąc potym / w ziemie sie iuż obrócił Woiewodá / Ziemiá Senátor / zátym idzie / że ziemiá honory / proch / y piasek dignitárstwá / ktore kiedys Bog Wszechmogacy Abráhámowemu obiecuiąc potomstwu rzekł: Multiplicabo semen tuum sicut stellas cœli, & sicut arenam, quæ est in littore maris; gdzie godnośćia iáko piekna ná wypogodzonym niebie iásnieieß gwiazdá / tám w rownym kroku piaskiem / y gruba w Morskich brzegách záwießona zostáwaß ziemia. Abo y dla tego iáko wßystkie podmiesieczne rzeczy / ták y sáme z honory ziemia sie názywáć moga / iáko Cornelius á Lap. mowi: Terra est horreum & thesaurus, ex quo large omnia animalia aluntur, & viuunt, eadem est & sepulchrum, in quod omnia tandem redeunt. By nie żyzna mnogich ludziom intrat y prowentow dodawálá ziemiá / by swoia ludzkiey podlośći zá rożnym y nie rownym ßcześćia vdziałem nie karmiłá tłustośćia / nigdyby táß sámá nikczemne° człowieká podlość ná wysokie sie ná tym świećie nie podnośiłá præeminencye / y dostoienstwá / Ziemiá iáko obfite gumno honory czyni / ziemiá wßytkich rzeczy żyiacych nie odmiennym bedac grobem / w sie honory obráca. Ziemiá honory. A ieśliß ták iest / że w Polßcze Náßey Honory y wßystkie dignitárstwá / nic inßego nie sa tylko terra ziemiá. Pytam sie ktoreli też miedzy temi sa / ktore sie terra optima, terra bonitatis nazywáć moga: pospolite odpowiáda mi przysłowie / że te w ktorych sie znáyduie y w iedney sforze chodzi Titulus & vitulus, bo tákie sáme názwáć sie moga Terra est horreum & thesaurus á zátym terra optima, terra bonitatis. Gdy ia sobie przypominam iáko w tym Wielmożnym Domu Ich Mćiow Pánow Hrábiow ná Skrzynnie Modlißewskich iákoby dziedziczna successya / zá ßczera przećiw Naiáśnieyßym Monárchom wierność / zá odważne Rzeczypospolitey vsługi / należyte intratne Kálistkie / Lenczyckie / Kruświckie / Lamżeńskie / Gostyńskie / Woynickie / Rádosyckie / Koniński / Zembrowskie / Málborskie / zostáwáły Stárostwá / iáko ći pobożni oras Wielmożni Hrábiowie / przy wysokiey Pieczetárskiey powadze / wysokim dowćipem / biegła wymowa / y długa experiencia / w Koronnych Káncelláryách kieruiąc piorem / te intratna Polskich Honorow oráli ziemie / iáko sámá terra Sacerdotalis ßczodrobliwa bogoboynych Polskich Monárchow rozßerzona reka ná Poznáńskiey y Płockiey Cáthedrze / spráwowáć sie dopußczáłá. A coż kiedy ießcze nád zwyczay prácowitemu Ich M M

ad Cap: 16. Eccl.

 Lábe-

Lábećiowi nexu sanguinis nie vstáynie in terra bonitatis przemie-szkiwáiących Jáśnieoświeconych y Wielmożnych Leszczyńskich/ przyprzęge Zubrá/ kiedy ex terra melle manante Jch MM. pp. Debińskich od Mężney Pánny do pracey złożonego Niedzwiedziá/ do tegoż iárzmá należytego záćiągnę; kiedy Wielmożny Mći Pánie Stárosto Lenczycki Zwiąskiem Małżeńskiem w ten że dom Wielmożnych Hrábiow ná Skrzynnie Modliszewskich/ nie tylko ná murách Czułego/ ále y przy káżdych w Koronie Honorách/ Dignitárstwách w przyzwoitey doświádczonego pracey Lwá swego Vżyczasz y do tegosz ná ziemie Honorow zgániasz go sprzegu Lwá ná onych Murách pod ktore nie dawno/ iáko Nil mężnie y szczęśliwie dáley niż w Koronnych brzegách podnieśione Lubomierskie Szreniáwy swoie nálázły decliuium. Lwá pod ktorego czułá straż y ozdobny splendor Jáśnie Wielmożnych Kárnkowskich ćichy w prośił się Báránek/ Lwá ná onych Murách/ ktorych vfáiąc potędze Jáśnie Wielmożne fámilie Jch MM. pp. Sokołowskich/ Jch MM. pp. Kraśińskich/ Zawádzkich/ Walewskich/ Biskupskich/ swoich onym Stárodawnych concredowáli splendorow. Niechże te sławne Zwierzętá nie mniey sławna Ostrorogow Nałęcz/ do teyże Ziemie bliskiey Krewnośći należyta spadkiem/ zwiąże/ y do zgodney áccommoduie pracey; o iáko się w rozległe gránice terra bonitatis, terra optima szerzysz. W tey ziemi Honorow comput wchodzą Generálstwo Wielgopolskie/ znowu Lęczyckie/ Brzeskie Kuiáwskie/ Rádzieiowskie/ Ostrzeszewskie/ Luckie/ Socháczewskie/ Bielskie/ Gostyńskie/ Miedzyrzeckie/ Wareckie/ Korsuńskie/ Ośieckie/ Rábsztyńskie/ Gárwolińskie/ Błáńskie/ Gołubskie/ Gambinskie Stárostwá/ wchodzą w często ponowionym Pieczętárskiem Vrzędzie doroczne vlafy/ szerzey pomyka gránic swoich tá żyzna Honorow Ziemiá Przemeckim/ Párádyskiem/ Błędzewskim/ Tynieckim/ Czerwieńskim/ Opáctwy/ á choć Płockiego/ y Lęczyckiego/ Probostwá/ dość Jntratnych nie wspomnię Prælatur/ áni do rozprzestrzenienia tey Ziemie/ po wszystkich Polskich Káthedrálnych Kápitułách przechodźić się nie będę/ szerzey się oprocz tego tá terra bonitatis Biskupstwem Kámienieckim/ máło to Biskupstwem Kijowskiem/ sáme nárwet Prymásowskie szeroko/ rozległe włośći/ (ktore dáy Boże áby iák w naydłuższe látá do krwie się Nászey Wielmożney odzywáły Stárośćiney.) Tey Ziemi honorow w domu Jch MM. pp. Hrábiow ná Skrzynnie

Mo-

Modlißewſkich ßeroka y wſpániáła przynoßa Aukcya; ſtad gdy ſie S. pámieci Wielmożna Náßá Jey Mość Páni Kátharzyná ná Skrzynnie Hrábianká Stárośćina Lenczycka in tanta pinguedine, Przodkow ſwoich rodźi / zá tym idźie że Rodźic Jey Mći mießkał in terra bonitatis iáko nowy Jephte / á z tey miáry Náßá Wielmożna Stárośćina Filia Iephte. Corká Jephtego.

Nie tu termin ßcześćia Jephtego / że in terra Tob, in terra optima & bonitatis ſwoiey rezydenciy rozbiiał namioty poßłá w gorę cnotá / y wyżße iáko ſobie należyte ośiadłá ſubſellia. Potężne ná lud Boży Nieprzyiacielſkie nástępuia Woyſká / y w Gáláád w pul Páńſtwá Jzráelſkiego z poprzyśiężeni pogránicżni Krolikowie ſwoie ſtánowia obozy: trwogá ná Jzráelá / gdy ná Wodzu w nagłey ſchodźi potrzebie / Gáláádczykowie nie dawno od śiebie áffrontowánego ze wſtydem do Buławy inwituia Jephtego / y ták ktorego nienáwiść Bráterſka z domu Oycżyſtego zá gránice wygnáłá / wrodzona cnotá y męſtwo Xiażećiem y Pánem inauguruwáłá: Perexerũt maiores natu de Galaad, vt tollerent in auxilium ſui Iephte, de terra Tob, dixeruntque ad eum, veni & eſto Princeps noſter, & pugna contra filios Ammon: Nie tym w prawdźie obrotem ßcżeśćia y nie táka odmienośćia fortuny / w dom Oycżyſty / y w pomienione ſpowinowácenia Kleynoty Wielmożney Stárośćiney / Hetmáńſkie wpraßáły ſie Buławy / lecż w rowna cnote nie tylko in terra bonitatis dobr Krolewſkich / ále y w ſwoich ßerokich zoſtáiácym poſſeſſyách / tákie do obrony miłey od poſtronnych Nieprzyiaćioł Oycżyzny od Naiáśnieyßych Náßych Monárchow concredowáne cżeſto bywáły inſignia, y wßyſtkiey Rzecżypoſpolitey cáłość / w ich roſtropny y dźielny porucżáłá ſie dozor; krotko mowiac cnotá y dźielność Jephtego vcżyniłá Xiażećiem. Náśi Wielmożni Jch Mość PP. Hrabiowie ná Skrzynnie Modlißewſcy Xiażetá / bo że krwie Naiáśnieyßych Xiażat Ruſkich ida; ále mine ia to: Wßák poſpolićie Vrzad Podkomorſki Xiażecym ßánuiemy tytułem / gdy káżdego Woiewodztwá / y káżdey Ziemie Podkomorzego / Primum Nobilem, lub Principem nobilitatis názywamy; Vrzad Podkomorſki / y te wyſoka doſtoynosć / w rece Jch MM. PP. Hrábiow ná Skrzynnie Modlißewſkich / Sendomierſkie / Brzeſkie Kuiáwſkie / Jnnowłocłáwſkie / Płockie Woiewodztwá / zá ochotna Krolow Pánow Náßych ápprobácya / y conſenſem oddáwáły / idźie zá tym / że Judic: 11

ćiż

cẽ Wielmożni Hrabowie Prncipes, á tym bárziey podobni Jephtemu że Wolnego Narodu wolnemi ná te godność inauguro wáni głosámi. Wodz Xiąże y Hetman/ Vniwersałami swemi lud sobie poruczony ná woyne gdźie potrzebá do Obozow konwokuie/ popis czynia/ chorągwie podnoszą; Práwo násze Koronne iest/ że Kásztelan pod czás woyny y nagłey w Oyczyznie potrzeby zá consensem lub wyrázystą wolą Naiáśnieyszego Monárchy máią. Ius conuocandi Nobilitatem ná miłey rátunek Oyczyzny; Woiewodowie záś iáko dożywotni Pułkownicy y Regimentarze do boku Páńskiego Woiewodztw swoich/ iedyna Synow Koronnych ozdobe/ sprowadzáią vsce. Dom Wielmożny PP. Hrábiow Nászych/ Sendomierskie/ Sierádzkie/ Lenczyckie/ Jnnowłoclawskie/ Małogoskie/ Sochaczewskie zászczyczáły Kásztelánie/ Lenczyckie ozdobiły Woiewodztwá/ á kiedy ieszcze ná wyżey wspomniane dziedzicznym práwem zmárłey Jey Mći należyte domy/ reflektowáć się bede/ iáko szeroce y wspániałe honorabitur Principatus eius, gdy się do niego Krákowskie/ Poznáńskie/ Káliskie/ Brzeskie Kuiáwskie/ Bełskie/ Podláskie/ Derpskie łączą Woiewodztwá/ Lenczyckie/ Kruświckie/ Brzezińskie/ Jnnowłockie/ Sochaczewskie/ w tenże trop Honoru wstępuia/ Kásztelánie. Przebaczycie S. M. że w vszczuplonym słabego conceptu mego Regestrze/ y te ták terræ bonitatis iáko y Xiążecey dostoyności nie ták licze iáko tylko z okázyey námieniam honory/ y lubo sobie poniekąd wiádome Koronne/y nadworne Jzby Poselskiey y Trybunálskiey Márszałkowskie łáski/ Podczászowstwá/ Kráyczowstwá/ Cześnikowstwá/ Kuchmistrzowstwá/ y insze w Rzeczypoś: Vrzędy wysokie/ choć y X. godne tytułu/ mimo się bez osobliwey pochwały puszczam/ bo y krotki czás prostego ná to że mnie sobie ználazł Pánegyryste/ y nád to ták rok przy pogrzebowym Akcie madrze y vczenie concypowáney tey zacney y Wielmożney Fámiliey regestraty iuż ná drukárską czekáiącey práse/ mnie dziśiay dobrze tego wiádomym mniey potrzebá wspominać; dość mi ná tym/ że iáko Jephte był Xiążecięm y Hetmánem wolnemi Gáláadczykow ná te dostoyność obrány głosámi. Ták y Wielmożni J. Mći zmárłey Przodkowie ná Xiążecych/ bo Podkomorskich/ Senatorskich przy wysokiey cnocie/ męstwie/ y dźielności w wolnym Polskim narodźie opádáły tytułách/ y honorách/ zkąd mam że Wielmożna Starościna Lenczycka Filia Iephte, Corká Jephtego.

Tym ia sie iednák nie kontentuiąc podobieństwem y polityczną máteryą/ ná nie słow polityczných nie máiąc koncentu / świátowym zostáwiwszy Oratorom ; Mam inszą rátią tego/ czemu Wielmożną Iey Mść Pánią Stárościną Łeczycką Corką Iephtego názywam : Do ktorey gdy przystępuie / to wprzod zákłádam / y sámego IEZVSA Páná miłościwą á cále Oycowską przypominam przestrogę/ v Mátheuszá ś. nápisáną. Intrate per angustam portã , quia lata porta & spaciosa via est, quæ ducit ad perditionem , & multi sunt qui intrant in eam. Szeroka ná zgubę drogá w ślepe ná niey wolno puszczáć zawody / w nie choć nayszersze zmieyscą sie Károce / ná niey choćby naykosztownieyszemi obciążone towárámi gládko zydą kárawány / ále ćiásna y szczupła bárzo fortká do niebá/ tak bárzo / że tenże naydobrotliwszy Zbáwiciel / przez gwałt sie do niey ćisnąć káze/ z táką informácyą/ że choć ich wiele vśiłuie / dla wielkiey sćisłośći forteczki przećisnąć sie nie mogą. Contendite v Łukaszá ś. mowi/ intrare per angustam portam , quia multi dico vobis quærũt intrare & non poterũt : záprawdę wielkiego to pełna strachu przestrogá/ kto to vważy/ á z swemi słábemi poráchuie sie śiłámi / bać sie muśi/ á ieśliż kożdego żyiącego człowieká w szkole Chrystusowey / y w świętym iego Kośćiele oświeconego Kátholiká / tá / nie pochybney práwey miłośćiwego Zbáwiciela álternie informácyą/ moim iednak zdániem naywiększą z tąd ná Bogátego trwogá / on bowiem Aphorysm IEZVSA Páná/ o bogátym v Mattheuszá ś. concypowány. Facilius est camelum per foramen acus transire quam diuitem intrare in Regnum cœlorum. Wielki ná każdego / większy ná bogátego indigituie postrách/ z ktorego wznowiłbym vczniow IEZVSOWYCH wątpliwośći/ o ledwie podobnym człowieká rozumnego zbáwieniu. Quis ergo poterit saluus esse : bym iey Wszechmocnośćią Boską zápłáconey nie baczył/ apud Deum omnia possibilia sunt ; o iáko sie trzebá ná niebo zápoćić iáko potrzebá od zámiłowánych dostátkow/ ieśli nie cálego człowieká przynamniey sámo odwodźić serce/ żeby z wiecznym wstydem przed ćiásną nie zostáwáć fortką/ przed ktorą sie kiedyś on bogáty młodźian ná pomienionym v Mátheuszá ś. mieyscu opisány. Habes multas possessiones. Ach niestetysz żal! sie go Boże názad wroćił abijt tristis : Przed ktorą one prácowite Pánny / że wcześnie należytego żálowáły sumptu / z nieznośnym práwie pánieńskiey wstydliwośći áffrontem / niesmáczne

Matth: 7.

Luc: 13.

Matth: 19.

Nescio

Nescio vos vsłyszáły. Przed ktorą iuż bywszy on nieszczesny Iudasz/ że w swoim depozycie y administrácyey Habebat loculos, á miásto słuszney expensy y kálkulácyey/ fur erat, co miał do zbáwienney fortki/ to on laqueo se suspendit, przez szubienicę do piekłá tráfił. Táć to tá ćiásność drzwi Niebieskich Zácheuszá náuczyłá / żeby w domu swoim Zbáwićielowi te ná śię przytrudnieysza podał submissya. Dimidium bonorum meorum Dñe, do pauperibus, & si quid aliquem defraudaui reddo quadruplum. Tá ćiásność zbáwiennego Károlá Wielkiego náuczyłá / że dobrowolnie szerokie opuściwszy Páństwá/ pokornie w Klasztorze odpráwował vsługi; tá rospustnego Gwilelmá Aquitáńskie Xiążę do ostrey przywiodłá pokuty/ y ćieszki Páncerz / ná miękkie iego włożyłá ćiáło: ten ściesniony do niebá ingres Ludwiká ś. Sycyliyskiego Krolewiczá do vbogiego Zakonu moiego ćiężkiego vmiał złożyć Járzmá / y do tey grubey accomodował sukniey / tá ćiásność fortki zbáwienney dźikie kiedyś nápełniłá pustynie / y dźiś szczęśliwie rozrodzone nápełnia Klasztory; tá sposobow vczy/ iákoby ściśnione dobremi vczynkámi rosprzestrzeniać przeszćie. To ia tedy założywszy/ że do niebá y ćiásna fortá / y tráfić do niey trudno/ y przez nie przećisnąć śię miánowićie bogátemu nie záwsze zdárzy. Pytam iáko śię też z Hebráyskiego to słowo Jephte tłumáczy/ y znáyduie *in interpret: Hebr: dict.* że Jephte / iedno iest co aperiens, á *Cornelius à Lapide* mowi że Iephte, iedno co Ianua, y ták iedno to będźie Filia Iephte, co Filia ianuæ, ábo Filia aperientis. Złotousty Doktor Chryzostom ś. ták mowi: Iephte existimo esse Dominum Nostrum IESVM Christum victorem mundi. Respektu dla ktorego wielki Cárogrodzki Pátryárchá przez Jephtego rozumie być IEZVSA Páná / lubo go iáśnie swoiemi okreslił słowy / iá wspomináć niechcę / bo do moiey mniey należy máteryey / dość mi ná tym / że ták Wielkiego Doktorá authoritate wspárty Jephtego IEZVSEM tytułowáć będę/ y w tym sławnym Wodzu Nászego adumbruię Zbáwićielá. Respekt záś podobieństwá mam wyráziśty z Pismá ś. Iephte, iedno co Ianua, IEZVS Pan sam o sobie mowi: Ego sum ostium, Iephte iedno co Aperiens, o dobrotliwym Wodzu y Zbáwićielu nászym Apokáliptyczne nápisáło pioro: Habet clauem Dauid, qui aperit & nemo claudit, claudit & nemo aperit, ktoż tego przeć będźie/ że Wielmożna Násza JeyMć Páni Stárośćina Łęczyczká miłá záwsze IEZVSA Páná zostáwałá

Lucæ 19

Hom: de Ieph: Tomo 1.

Cor-

Corka. Boskie vstá przez Páwłá ś. do káżdego rozumnego człowieká mowia Propter quod exite de medio eorum, & separamini dicit Dominus, & immundum ne tetigeritis, & ego recipiam vos, & ero vobis in Patrem, & vos mihi eritis in filios, & filias dicit Dominus Omnipotens. Nie łączcie się z niewiernośćią / y niewiernośći należytych nie ważcie się vczynkow / brzydkośćia złośliwych ludzi nieszpoccie się práwowierni Kátholicy / Bog Miłośćiwy zá to do swoiey Was przytuli opieki / y owszem z tym się Wam oświadcża / że was iáko iedyne miłe dźieci kocháć bedźie / Oycem Wászym / á wy iego Synámi y Corámi przed wszystkiem tytułowáć się bedźiecie Stworzeniem. Żál się Boże głupstwá Nászego / że sobie ták wysokie miłosierdźia Bożego lekce ważym znáki y fawory / przy Kátholickim imieniu Heretyckie Polacy czuia w sobie chuci, Nieszczęśliwe Łákomstwo bodáy było ná bezdennych zginęło przepáśćiách / ták Kátholickie wiąże y krepuie sercá / y do tego przy prawdźiwey wierze przywodźi szaleństwá / że nie tylko przy co dźienney conwersácyey immundũ tangere każe / nie tylko ná obronę Heretykow subtelne iure confœderationis obfirmowáne concypuie rácye) ále co żáłośnieysza y płáczu oczom Kátholickim / rzecz godna Luterskich y Kálwińskich Zborow fundowáć y budowáć vczy: Nie ćiężko drugiemu choć Kátholikowi ná iednego y drugiego Prædycantá vczynić funduß / á ćiężko práwem Bożym nákázana / y odpráwowiernych przodkow swoich przyobiecána Plebanowi włásnemu płáćić dźieśiecinę. Nic to wolnemu Kátholickiemu iezykowi milczeć / choć táka o vszy iego obiia się propozycya / przez ktorą rwą się práwá Boże / á o iedne dissydentow prywate / żeby się przy swoich zostawáli práwách / żeby liberum exercitium swoich błedow mieli / żeby się przy tych Kośćiołách zostawáli / ktore Kátholikom wźieli / z ktorych Kápłánow wypedźili / ktorych z pobożnych fundácyi czynsze ná Ratusz obroćili tyśiac rácyi mniey dobrze dowćipna głowá do obrony znaydźie. Námnieyszym znákiem pod te Kátholickiego nie Kátholickiego imienia censure nie podpádłá Wielmożna Iey Mść. Páni Stárościna Łenczycka / bo naprzod z pobożnych Kátholickich zplodzona Rodźicow do Zbáwiennych drzwi to iest do IEZVSA Páná przez Chrzest ś. ktory iest Ianua Sacramentorum á zátym & gratiæ przystąpiłá; gdźie według Páwła ś. do Rzymian piszącego. Nie Spiritum servitutis iterum in timore, ále Spiritum ado-

2. Cor: 6.

Rom. 8.

 adoptionis filiorum Dei, z nieprzebráney záſlug IEZVSOWYCH ſkárbnice otrzymáłá: A potym zá pobożnym Katholickim ćwiczeniem/ náuczywßy ſię Pánu Bogu ſłużyć/ iego miłość nieskończoną/ y nieprzebráne dobrodzieyſtwá cáłego ſercá nágradząc miłośćią / á oſobliwie zá ſwoim w klaßtorze mießkániem/ do boiazni Bożey/ do codźienney Bogomyślnośći/ y rozmyślánia Męki IEZVSOWEY, przy duchowney Miſtrzyni przyſpoſobiwßy ſię / iuż ták przez cáły żywot tá bogoboyna Corká/ do iedynego duße ſwoiey Oycá Námilßego IEZVSA Páná/ iáko do pewney y zbáwienney tuliłá ſię fortecżki / w káżdey potrzebie ſwoiey/ y nagłych przygodách/y niebeſpieczeńſtwách/ o ktore temi cżáſy w vtrapioney Oycżyznie nie trudno/ z ſynowſką poufáłośćią/ad portas ſalutis kołátáłá/ do onych zbáwiennych drzwiczek/ w ktore kiedyś Thomaß ś. Apoſtoł pálec tylko włożywßy / nie tylko ſwoie niedowiárſtwo vlecżył/ ále y nie zrozumiáne Boſkā zro-

Ioan. 20. zumiał iſtotę. Dominus meus, & DEVS meus. Do onych nábożnym vważenien vćiekáłá ſię drzwicżek / do ktorych iáko do iákiey mocney vćiecżki ſam namilßy Zbáwićiel Chryſtus IEZVS káżdey nábożney przywoływa duße/ y w nich iáko w iákiey niedobytey fortecy wßeláką pokázuie beſpiecżność. Surge amica mea, ſoror mea, &

Cant: 2. veni, columba mea in foraminibus terræ, in cauerna maceriæ. Byłá Wielmożna Stárośćina Corka Zbawiáiacego Nowego Jephtego/ bo byłá Corka otwieráiacego/ Corka drzwi Zbáwiennych/ to ieſt ran IEZVSOWYCH w przenaświętßym iego otworzonych ćiele.

Wßedźieć wßedźie w prawdźie nie przebrána IEZVSOWA dobroć Oycowſki ſwoy przećiw nikcżemnemu cżłowiekowi pokazáłá affekt / y tym ſámem że iedyne roſkoßy iego mießkáć z Synámi ludzkiemi Oycowſkiey vteſknienie do dźieći ſwoich oświadcżył miłośći/ gdy wßechmocnym będąc / nieskończonym niećierpietliwym zá przyięćiem ſkáżitelney nátury / ludzkiey ſię ákomodował podłośći; naświetße iednák ćiáło IEZVSOWE, ná ćięſkie dla miłośći y rátunku náßego / wydáne męki / y ſtráśliwą ná krzyżu ofiárowáne śmierćią/ nam żywe ná codźienną nie krwáwą ołtarzową ofiárę / y pośiláiacy pokarm zoſtáwione/ nád wßyſtkich Rodźicow nád wßyſtkie naypieſcżenße matki więkßą iego pokázuie miłość/ obfitßey Oycowſkiey prowidentiey/ y opieki wyświádcża ſkutek. Co iáśnie Cárogrodzkiego Pátryárchy złote námieniły vſtá/ w oſobie ſámego Zbáwićię-

wicielá Páná ták mowiące. Nam Parentes quidem alijs ſæpè filios tradunt alendos, ego autem inquit non ita, ſed carnibus meis alo, & me ipſum vobis appono, vos omnes generoſos eſſe volens, & ſpem bonam vobis de futuris præbens: w Potrawie Naświętſzego Sákrámentu / ſwoie własne nadrozſze ciáło nam zá pokarm dáiąc Oćiec duſz Náſzych Chryſtus Iezus, więcey niż oycem pokazał ſie / w miłośćiwey ku nam opátrznośći wſpániáłymi vłomnych ludźi podle ſwoie ſtworzenie chcąc vczynić / y dobra do wiecżnośći zoſtáwić nádźieie. Zbáwienia nádźieiá/ieſt Fortká do niego / zbáwienia potrzebuiącemu. Oćiec dobrotliwy ſłodki Iezus pożywáiącemu Naświętſzego Sákrámentu / w ktorym on ſam żywym y iſtotnym zoſtawa pokármem. A ieſtże y drzwiámi? ieſt / bo ták o tym Oycowſkim Ołtarzowym Bánkiećie Kośćioł ś. śpiewa. O ſalutaris hoſtia quæ cœli pandis oſtium bella premunt hoſtilia da robur fer auxilium. O ofiáro zbáwienna drzwi Rayſkie otwieráiąca/ nieprzyiázna woyná śćiſzka/ ty badź z śiła pomoc bliſka. Kiedyś cżeſto Wielmożna Stárośćina Lenczycka do Naświętſzego vgeſzczáłá Sakramentu, kiedyś ná każde Przenayświętſzey Pánny Maryey Mátki Bożey Swięto / y ná inſze S S. Pátronow ſwoich Vrocżyſtośći / z ſwoich ſie iákichkolwiek defektow vſpráwiedliwſzy / tym ſie nayzyznieyſzym pośiláłá pokármem; Cożeś ſobie inſzego / przez táki żyſtowáłá bánkiet / tylkoś Iezusa Páná zá miłego iednáłá Oycá / y ſámáś mu ſie przez te ſłodka potráwe vlubiona ſtawáłáś Corka/ ćiáſnyś ſobie do niebá rozſzerzałá ingres. *Homil: 61. ad pop. Antioch.* *Breuiar. Rom.*

Ze ſie Przenáyświętſza Ołtarzowa Ofiárá po Łáćinie Miſſa náżywa/ wiem poſpolity imienia tego Etymon / ábo od vſtepowánia Káthechumenow z Kośćiołá przed zácżećiem tey ś. Ofiáry/ ábo iáko *Bellarminus Card.* mowi á dimiſſione populi wzięty / iednák bárziey ſie dźiśiay moiey máteriey podoba ś. Remigiuſzá tey nomenklátury dedukcya. Dicitur Miſſa eo quod populus in ea per Miniſterium Sacerdotis preces ſuas & vota offerat & tranſmittat. Duſzne y ćieleſne potrzeby náſze w pokorney yſkruſzoney ſubmiſſyey obwolucie pod nogi Máieſtatu Boſkiego ćiſną ſie do niebá/ ále podobno cżeſto do niebieſkiey bramy trafić nie mogą/ Mſza przenayświętſza co ieſt / Remigiuſz ś. iuż ſłyſzeliśćie powiedźiał. Populus in ea per Miniſterium Sacerdotis preces ſuas & vota offert. Ingres do nie- *apud Beyer. in Thetr. mag. ſub Lit: 5.*

do niebá potrzebom y supplikom nászym: Wielmożna Stárościna Lenczycka Mszey ś. codzień choć y w słábym zdrowiu swoim słucháć niechciáłá opuszczáć/ do żadney polityki y zabáwy domowey Mszá ś. z Kośćiołá nie puściłá. A coż zátym? Pobożna Páni/ Corka fórty niebieskiey/ Corká otwieráiacego IEZVSA Páná swoie / do tey Ołtarzowey bramy przynośiłá potrzeby / przez te brame niebieskie odbieráłá poćiechy/ v tey Bramy wszytkim nieprzyiaćielskim insultom dawáłá odpor / tu tłumiłá do złego námietnośći. Czytam w żywoćie ś. Elzeárego Hrábie Aryonu trzeciey Reguły Oyeá ś Fránćiszká / że miedzy inszemi wysokiey świątobliwośći znakámi/ y z swoia nie mniey pobożna Małżonka Delphina/ oto sie stáráli / áby nie tylko oni sámi/ ále y wszystká czeladká/ wszyscy słudzy co dzień Mszey ś. z nabożeństwem słucháli; nie owych humoru ten ś. ktorzy y w świetá vbogim poddánym wytchnać od roboty nie dádza / zażyć nabożeństwá nie pozwola. Rownym pobożnośći śladem z świetym Hrábia / Wielmożna Hrábiauká Stárościna Nászá/ y z toba Wielmożny Mći Pánie Stárosto/ tey Przenayświetszey Ofiáry rozkrzewić postáráliśćie sie nabożeństwo / gdyśćie bowiem zgodnym Małżeńskim konsensem záras pod bokiem rezydencyey Wászey Nas vboga Bráćia Fránćiszká ś. mieć chćieli/ cożeśćie sobie inszego obiecowáli/ tylko áby tu ná potomne látá/ przy obrzadku vstáwiczney chwały Bożey/ swoiegośćie vstáwicznie záżywáli nabożeństwá / żeby ták w bliskośći nie tylko Wy sámi / ále y czeladká wászá/ niniby sie ná powinne zábráłá vsługi y prace/ od Mszey ś. słuchánia początek bráłá / sobie/ miłemu potomstwu/ wierney czeladcze / vbogim poddánym / pobliższym sasiadom/ nie przestepna Mszey ś. ordynácya obmyśláiac/ ich potrzebom drzwi do niebá wystáwiłá Wielmożna Stárośćina/ y sámá przy nich sie nabożnie stánowiac/ byłá Filia ianuæ, Corká drzwi niebieskich / gdźie stoiaca/ nie płonnie wyświadczász Ty sam Wielm: Mći P. Stárosto Lenczycki / że immundum non tangẽdo, nie do tegoć bywáłá powodem / do czego ćie tez Twoiá wrodzona nie wiedźie pobożność; ábyś w Twoich Włośćiach fałszom Heretyckim pozwalał mieysca/ ábyś ich hac qua polles authoritate bronił/ y im iákiegokolwiek pomagał rozkrzewienia / ále y owszem złośćia sie Heretycka brzydzac teº záwsze z serca prágnełá/ áby sie wsze-

dźie

dźie iák naybárdźiey chwálá Boża w prawdźiwey wierze ś. Kátholickiey ßerzylá/ błędy Heretyckie nißczáły/ strzegłá śię tá bogoboyna Páni immundum tangere z ßkodliwą z odßczepieńcámi wdawáć konwersácyą/ záczym zásłużyłá sobie spußczoney od Bogá obietnice skutek/ ktorym wyżey z Páwłá ś. námienił. Ero vobis in Patrem & vos eritis mihi in filios & filias.

Tu mi przychodźi ná naścisleyßą vwagę wźiąć słowá odemnie wyżey/ tylko iákoby z okkázyey wspomniáne/ y ná sam tylko dálßey máteryey fundament záłożone są te; Facilius est Camelum per foramen acus transire, quàm diuitem intrare in Regnum cœlorum. Hey Miłośćiwy Boże v ktorego y acceptio personarum nie idźie y wßystkim iest copiosa redemptio; v ktorego Dawid ś. w swoim Kázániu vbogiemu z bogátym rowne mieysce daie. Quique terrigenæ, & filij hominum simul in vnum diues & pauper. Co iest że dobrotliwa y nieomylna mądrość twoiá Boska ćiásnieyßą być bogátemu niż vbogiemu do niebá vpatrzyłá fortkę. Ciásne igielne vcho/ ná przećie Wielbłądowi/ á przećie facilius, niż bogátemu przez ćiásne drzwiczki do niebá. Czyli podobno dla tego że bogáci ludźie w kosztowne y bogáte odziewáią śię ßáty/ zbyteczne stroią sobie bankiety y vczty? iáć w prawdźie niechcę/ o to nikomu z bogátych przymawiáć/to tylko wiem/ że w inquisitiey ná bogáte°/y to śię ná iego złe pokazáło/ że induebatur purpura & bisso & epulabatur quotidie. W purpurze bogacz chodźił/ ktora iáko poważny Oleáster vważył sanguine tingitur, boday śię byłá nie vbogich poddánych krwáwym z fárbowáłá potem. Dźień podle dniá ley rozley bywáło/ á ono S. Ephrem przestrzega. Qui ornatu vestimētorum suorum delectatur & repletioni ventris studet variè oppugnabitur. Nie prę ia tego że śię Wielmożna Stárośćina choć w kosztowne ále státeczne stroie nie lekkomyślne/ á iákoby poczwárne przybieráłá/ bo to by namniey w bramie niebieskiey bogátym nie ßkodźi/ kiedy śię stroie z Vrodzeniem/ stanem/ kondycyą/ y godnośćią/ rowną piedźią mierzą. Bogoboyna y święta Ester zá Małżonkę Krolowi śię dostawßy nie tylko śię po Krolewsku bogáto stroiłá/ ále ießcze dla większey powagi chodząca dwie Pánny pokoiowe wspieráły. Bogomyślna Judyth ná vstáwiczey z Bogiem báwiąca śię rozmowie/ á przećie przypadł ten czás że śię w piękne y kosztowne ßáty vmiáłá przybráć/ y rostropna Rebeká nie dla zimná/ ále dla

Math: 19:

Psal. 48.

In Prou. de Tiroc. Dei.

Ester. 5.

Iud. 10.

Gen: 24. Chrysost. Hom. 1. de Diuite & Lasar. Iord. Epis. Rab:

sámego ſtroiu/ y pozornieyſzey ozdoby z dáleká oblubieńcá ſwego Izáaká poſtrzegſzy w płaſzcz ſie nowy obłokłá/ owo zgołá ieſzcze nie wielki że ſtroiow y z ſzat bogátych impedyment do niebá/ ſecundum veſtimenta ita & epulæ, Ergo & nobis quales epulæ talia & veſtimenta. Chryzoſtom ś. powiedział: owym racżey bogáte ſtroie ſzkodźić mogą/ ktorzy cum inopes viuant, ditiſſimè veſtiuntur. Iordaná Biſkupá Rábbeńſkiego zdánie: krotko mowiac bogátym przez ſcżupła fortkę do niebá ingres trudni y ćieśni/ nie bogáte ſzáty/ nie wyśmienite z ſtanem ſie zgadzáiace potráwy/nie ſáme nawet choć Kreſuſowe/ choć Sálomonowe/ choć Kleopátry/ choć Krolowey Sábby naywiekſze bogáctwá/ ktore ſi affluant, małarecepta/ no-

Occum: lite corapponere. Nowſzem znał vczony Oecumeniuś/bá y nam ſie cżeſto widźieć trafi. Ob diuitias & faſtum prohibitos non fuiſſe, quin verſarentur in pietate. Ale to ſzkodzi bogátemu/ to doſtátniego w ćiáſney bramie támuie/ y zátrzymawa, kiedy y zá nim

S. Bern: vbodzy woláia noſtrum eſt quod effunditis, nobis crudeliter ſubtrahitur, quidquid accedit vanitatibus veſtris; głos miodopłynnego Bernárdá: Tobie Bogacżu mole ſzáty iedza/ á vbogi nágo w gnoiu leżac od źimná umiera/ v ćiebie ná ſtole potraw tak wiele/ że y ſetney dla zbytku ſtoſztowáćci nie przyydzie/ á Lázarz vbogi przed wroty ieczy y nárzeká/ że iuż tydźień chlebá nie iadł/ nie lek-

In Ps. 95. ce ſobie ważćie bogáci ludźie. Dedecus enim diuitum eſt clamor pauperum, mowie z Chryzoſtomem ś. Nic ták bogátemu niebieſkiey nie támuie bramy iáko odmowiony vbogiemu żebrakowi rátunek. Bacżyłá ſie w tym Wielmożna Stárościna Náſzá/ bez przeſtánku prawie hoynośćia ſwoia y miłośierdźiem vbogim w niebo podnieśione zátykáłá vſtá/ żeby nie mowili: Noſtrum eſt quod effunditis. Ta intencya do Klaſztorow y Szpitalow obfite poſyłálá Jálmużny/ ta intencya odźieża y płáſzcze/ ná kilkánaśćie vbogich/ iákoby dorocżnia dawáłá bárwe/ nadto żadnego bez poćiechy y

Serm. in Oct. Epi. poſilenia z dworu ſwego Páńſkiego opuſzcżáć niekazáłá żebraká/ aby ſobie (wiedzac że Miſericordia Oſtiaria eſt Regni Dei, quæ miſericordes homines intromittens, vſque ante faciem Regis æterni producit. *Albertus Magnus* powiedźiał) tymi miłoſiernemi vcżynkámi tą pobożna hoynośćia/ y ćiáſna do niebá przeſtrzeniłá fortę/ y aby w káżdym vbogim łákńacego IEZVSA Páná nákarmiłá/ ktory o

Apoc: 3. ſobie mowi/ że ſto ad oſtium, & pulſo, iáko żebrak iáki do drzwi ná

ſzych

ßych koláce / y w swoich máluczkich zadátki ná niebo od nas odbie-
rác prágnie: A zá y to w miłosiernych vczynkow odpłátny komput
przed P. Bogiem nie idzie / gdy kto z dostátkow swoich / lub Ko-
scioły buduie / lub w nich ku chwale Bożey pomnaza ozdobe. W
zbudowánym Kosciele: Compleuerat gloria Domini, templũ
Domini: A obietnicá iest Boska / że nie gdzie indziey serce y oczy 2 Paral.
swoie obráca Pan Bog / tylko do Koscioła iáko do drzwi / lub okná 5.
iákiego. Erunt oculi mei, & cor meum ibi cũctis diebus. Swiád-
kiem tego iestes Mći X. Officiale Opoczyński / że Wielmożna Stá- 3. Reg 9.
roscina nászá / dilexit decorem Domus Dei, kiedy w Kosciele
twoim baczysz wszystkie práwie ápparámentá po spustoszeniu nieprzy-
iacielskim tey Jey Mći Páńskim sumptem / y hoynoscia spráwione / y
przez wiárołomnych dissidentow od Naswietszego Sákrámentu zá-
brána Puszke / kosztownym od teyże Jey Mći nagrodzona Kostru-
chanem. Wiem że y Wielmożna Stároscina dziedziczna sukcessya
należy do onych 77. Kosciołow / ktore kiedys Piotr Hrabia ná
Skrzynnie rzadko ná swiecie widziánem kosztem w tey Koronie
Polskiey wymurowáć kazał. Wiem że należy do inszych wspániá-
łych Káplic y funduszow bogátych szczodrobliwie od swoich Wielmo-
żnych Przodkow ordynowánych. Należy do rozprzestrzenionego w
intrate Opáctwá Sulieiowskiego / Wielmożna reka swoich Hrábiow
ná Skrzynnie. Należy (bo ia do tego ochotnie przypuscisz coć sie
sámemu Wielmożny Mći P Starosto dziedzicznym dostáło prá-
wem) do Leczyckiego Pánieńskiego Klasztorá / ktory nie dawno Pá-
weł Sczawiński / Kásztelan Lenczycki / Sochaczewski etc. Starostá /
hoynie fundował: nuż od Ozorkowskiego / á osobliwie od tutecznego
Sczawińskiego Koscioła / á czyiesz ia kiedy moga sady odstrychnać.
Wiem że należy / y do piekney Káplice Fárney Lenczyckiey / Jásnie
Wielmożnych Sczawińskich Grobsztychámi ozdobioney / należy do
codziennego w teyże Káplicy nabożeństwá / ktore sie z Wielmożney
Prawdzicowskiey pomnaża hoynosci. Ale że y bez tey successyei prze-
moga iey szczodrobliwosci / y spezy ná pomnożenie chwały Bożey o-
brocone / áby oczy y serce Boskie ku sobie náwrocone miáłá / ták scisle
choć powinnego nie bede requirował spadku / dosć mi ná tym że
Wielmożna Stároscina / y z Miłosiernych vczynkow / poniewasz /
Misericordia, Ostiaria est Regni, y z dobrodzieystw / poniewasz
zá nimi gloria Dñi oczy nad to y serce Boskie chodza / iest Filia
ianuæ, Filia aperientis. Corká rozprzestrzenionych drzwi do niebá.

Kto nabożnym y ochotnym nie przyzna sercem/ że Przenaśw: Pánna MARYA Mátká Boża/ Mater misericordiæ, & spes nostra, iest nam záwsze / gdy sie do niey uciekamy szeroko otwártemi drzwiámi do niebá / wszák ná Miłościwą matkę / ták codziennie w nászych supplikácyách wołamy. Ianua cœli, porta paradisi, ora pro nobis, wszák w nabożney Kościelney pieśni názywáiąc te Przenayświetszą Pánnę Aue maris stella, tudzież przydawamy/ Felix cœli porta, y niemal wszyscy Doktorowie święci / tym Fortky niebieskiey tytułem/ niebá y ziemie Krolowey vraczyć nie przepomnieli/ z ktorych Ephrem ś. nie tylko ią Fortką niebieską / ále wszystkich bram niebieskich wielowładną názywa odźwierną. Aue portarum

de verb. paradisi cœlestis reseramentum: Táż Przenaśw: Pánná/ luboć

Apocāl. Mater cunctorum viuentium zowie sie/ luboć oná iest/ Quæ velut alterum solem induit sibi. z miodopłynnym Bernatem ś. mowie: Quemadmodum enim ille super bonos & malos indifferenter oritur, sic ipsa quoque præteritas non discutit merita, sed om-

S. Bonauentura in Psalt: Virgin: nibus se se exorabilem, omnibus clementissimam præbet, omnium denique necessitatibus amplissimo quodam miseretur affectu. Jednák vważa to Seráphicki Doktor/ że qui dignè coluerit illam iustificabitur, & qui neglexerit, morietur in peccatis suis. Tym sie szczegulniey matka wywiádcza/ ktorzy z powinną submissią/ pod iey Máciérzyńską cisną sie opiekę / kiedy Wielmożna Jey Mść Páni Stárościna Łęczycka codzień sie w nabożeństwie przeciw Naświetszey Pánnie pomnażáłá / kiedy tey miłościwey Mátce tá Corká nabożna Rożáne wiánki vst swoich y sercá bogomyślna praca vwite zá miły co dzień oddawáłá præsent / kiedy od Krolowey Niebieskiey Bárwę z Bráctwá Szkáplerza ś. wzięta/ w wielkiey miáłá vczciwości y poszánowániu / kiedy iey vroczystości z wielkim obchodziłá nabożeństwem. Gdy to wiem/ coś mi inszego mowić przyidzie/ tylko że Corká vkochána Naśw: Pánny MARYEY Wielmożna Stárościna Łęczycka. A że też miłościwa Mátká iest Brama niebieska/ tedy y Wielmożna Stárościna Filia ianuæ, á

Libr. 7. Histo. c. 104. zátym y Filia Iephte. Pisze *Vincentius Belluacensis*, o iednym Málarzu/ ktory z wielką pilnością y vsiłowániem málował Obraz Przenaświetszey Pánny MARYEY, y ná to sie wszystką swoią sforcował doła/ áby iák naykształtniey zdobiące accomodował vmbry / y ozdobnego ciáłá Pánieńskiego proportionalnym farb y colorow zwiąskiem

wszyst-

wßystkie mogł wyrázić lineamina, tudźieß nie z mnieyßym dozorem vśilował pod ś nogámi tey niebieskiey Krolowey/ iák w nayśprośniey ßey postáci sprośnego czártá wykonterfektowáć. Miła byłá nabożnego Rzemieślniká prácá prześlicżney Pánnie / á piekielnego wężá ták bárzo mierźiłá/ że obelgi swoiey wytrwáć nie mogąc zepchnął málárzá z rußtowánia. Iużby śie był ták nagle z wysoká spadáiący Málarz rostrácił/ by mu byłá naymiłośiernieyßa Mátká miłá záwdźiecżáiąc mu vsługę swoiey ná rátunek z obrázá nie podáłá ręki. Ieżeli Pánná Przenaświet: zá máłą á pospolitą prácą nabożnego Málárzá ták prędkim sukkursem w nagłym záßcżyćiłá niebespiecżeństwie. Iákoß śię nie bárziey kocháiącą pokazáłá Mátká Krolowa Niebieska Wielmożney náßey Stárośćiney/ ktora iey cudowny Obraz ná Swietney Gorze Częstochowskiey nie fárbámi/ ále kosztownemi ozdobiłá Ránakámi / kiedy tey Przenaświet: Mátce swoiey do Obrázu Gidelskiego nabożna Corká piękna z kosztownych Kámieni dárowáłá Koronę/ y drogiemi oświećiłá iáśnieiących Rubinow / y wybornych Pereł biendámi. Mam dobrą nádźieię / że Wielmożney Stárośćiney tá Miłośćiwa Mátká iáko záwße tu żyiącey/ták osobliwym sposobem przy śmierći znagłá nápadáiącey rátuiąca podáłá rękę / y zwyczáyna sługom swoim ná ten czás nie omießkáłá wizytą. Zá nieplonny znák tego mam/ że tey Iey Mći pogrzeb ták rok / y ostátnie zacnemu ćiáłu należyte exequie godnym vwagi trefunkiem / á Boskiey ordynácyey pełnem / w sámo śię Swięto Ofiárowánia Naśw: Pánny w tym tu Kośćiele odpráwowáły/nie dla czeo inßego/tylko żeby tym ochotniey y miley Przenaśw: Mátká tę swoię nabożna Corę Wielmożna Stárośćina przy pámiątce ofiárowánia swego Synowi Namilßemu ofiárowáłá/ gdyż iáko S. Ignácy Męczennik świádczy. Nunquam malè peribit, qui Genitrici Virgini deuotus sedulusque extiterit. *S. Ignat: Martyr.*

Ießcże raz dopuśććie mi krociusienko Wielmożna Stárośćina Corkę Iephtego tytułowáć. Iuż wiećie że Iephte iedno co Aperiens. Oćiec moy Fránćißek ś. może śię też Aperiens názwáć; naprzod z tąd/ że był z wielu miar podobny Iezvsowi Pánu. W stáyni śie rodźi Pan Iezvs. w stáyni y ś. Fránćißek / Vbogi miły Iezvs, Syn Bogá naywyżßego sstáwßy śię człowiekiem/ y Głowy nie ma gdźie skłonić / vbogi Fránćißek ś. bo y od włásnego Rodźicá niewidźiánym prawie wydźiedźiczony wyrokiem/ á co większa Iesvs

Pan ktory ieſt drzwiámi Niebieſkiemi / pięć ran Przenáświętßych w ćiele ſwoim zoſtáwił / ktorem ia iuż portas ſalutis powiedźiał. Też ſáme rány w ćiele moiego Pátryárchy po wßyſtkie wieki nie widźiánym wynálaſkiem miłośći ſámá wßechmocna wyráźiłá ręká / tedyć y Fránćißek ś. máiąc portas ſalutis ſam drzwiámi zoſtawa / ieſt Aperiens, podpiera tego Náß Breuiarz Zakonny / ták o tym ś.
Breuiar. Oycu śpiewáiąc. Proles de cœlo prodijt, nouis vtens prodi-
Minorū. gis Cœlum cæcis aperuit ſiccis mare veſtigijs. A że tenże ś. Moy Oćiec był też y zmárłey Iey Mći vkochánem Oycem: Ná dowod tego choć pewny nie wſpomnię rácyi; że tá Wielmożna Iey Mći iáko Anny ś. Anyołá Stróżá / ták y Fránćißká ś. w Bráctwie zoſtawáłá / dźień Vroczyſtośći iego z wielkim záwße odpráwowáłá nabożeńſtwem / y Naświętßym pośilálá ſię SAKRAMENTEM. To tylko powiem Nabożna oná Sunámitis Elizeußá Proroká duchowna Corká z miłośći y nabożeńſtwá przećiw Duchownemu Oycu /
4. Regū na tákie Męża ſwego námowiłá ſpęzy y nakłády. Animaduerto
4. quod vir ſanctus eſt iſte, qui tranſit per nos frequenter, faciamus ergo ei Cœnaculum paruum, & ponamus ei in eo lectulum, & menſam, & ſellam, & candelabrum, & veniens ad Nos maneat ibi. Wiemći o tym dobrze Wielmożny Mći Pánie Stároſto Łęczycki / Náß Miłośćiwy Fundatorze / wiem bo mię tego rzetelna y oczywiſta náuczyłá experientia / żeś ießcze z Iáśnie Wielmożnych ś. pámięći Rodźicow Twoich wziąwßy nabożeńſtwo przećiw vbogiemu Oycu moiemu Fránćißkowi ś. tákieś záwße oſobliwą przećiw niemu pałał y pałaß miłośćią / że dźiśiay iedyne twoie poćiechy widźieć w domu twoim Nas vbogich Vbogiego Pátryárchy Synow / y iáko właſne dźieći twoie cáłe Oycowſką nas bez przeſtánku záſczycaß dobroczynnośćią y prowidencyą. Wiem iákoś vſtáwiczną w to wkłádał inſtáncyą / áby Wm M. M. Páńſtwá przez Náße tu ſkłonienie dogodźiło ſię nabożeńſtwu. Iednák przyznáć to Wielmożny Mći Pánie muśiß / że do tego Twoiey Wielmożney Małżonki drugiey nabożney Sunámity Faciamus ergo ßczegulnym incitamentem y powodem bywáło. O iáko tá Wielmożna Páni prágnęłá iák nayprędzey w Nas vbogich Synách ćießyć ſię Oycem ſwoim Duchownym Fránćiſkiem ś. z iáką chućią ſtáráłá mieć iák nayprędzey Cœnaculum paruum, Klaßtorek ná mießkánie Naße ſámá Páńſkiemi rękámi ſwemi / y z ſwoim ßláchetnym Fracy-
merem

merem ná to cœnaculum Kámienie nosiłá / sámá dogladáłá żeby iáko naylepiey wßystko do pomießkánia / y pożywienia sporządzono było: Miáłá y to w intencyey swoiey wßystkie áppárámentá Kościelne pospráwowáć / y coby mogło bydź osobliwie do ofiáry Przenayświetßey / rękámi swemi powyßywáć. Owo zgołá ták się w tobie Nowy Elizeußu Fránćißku ś. y w Nas twoich Synách Wielmożna Stárośćina Lenczycka kocháłá / ták swoiemu Wielmożnemu Małżonkowi do wybudowánia dla nas Cœnaculum paruum miła byłá przynuka / że iey musiß Oycze ś. Fránćißku przyznáć. Ecce sedule in omnibus ministrasti nobis, quid vis vt faciam tibi. Przyznaß to że Corká twoiá / á zátym twoiego nád nią / mam nádzieię żeś záżył przywileiu / że ponieważ Corká twoiá iest / miłośćiwaś iey przed Naywyżßym Sędzią ziednał audyencyą / mam nádzieię że się twoią Oycowską ßczyći opieką. O co gdy ćie Wielebny Oycze Synowska vpraßam submissią. Już tu stáwam / máiąc że Wielmożna Stárośćina Leczyka z tych ktorem powiedział árgumentow iest Filia Iephte, Corká nowego Jephtego Iezusa Páná / Corká Przenáświetßey Pánny Maryey, Corká Oycá S. Fránćiszka, Corká Forty y mießkánia niebieskiego. Ibidem.

Wielmożne Páństwo / Przewielebni Kápłáni / żeßliśćie się do grobu Jey Mći Pániey Kátharzyny Hrábianki ná Skrzynnie Szczawińskiey / Stárośćiney Lenczyckiey. A ná coż? dorozumiewam się / ábyśćie przy Kátholickich zá duße iey supplikách plangatis Filiam Iephte tey Wielmożney Páni śmierć opłákiwáć. Máćie præiudykate / ia oney káſſowáć nie przemogę / bo trudno się tego ważyć.

V ćiebie naprzod Wielmożny Mći Pánie Stárosto Lenczycki ktory vkochána stráćiwßy Małżonkę ná vkład wßelákiey poćiechy rzekanieß.

O Fœmina quam in rebus humanis nihil
Non regna & aurum non opum vis maxima
Tot comitates, tot voluptates ferunt
Quot temperantis fæminæ & viri boni
Mens iusta, si non illa negligit virum. *Tragæd: apud Laurñ Bayerlz*
Potoczne sprawy ludzkie fortunne fawory,
Berłá, Krzesłá, Korony, złotá pełne wory,
Nic nie są do vćiechy, áni ták miłego

Spráwić mogą pożyciá iáko gdy zgodnego
Z pobożną kto małżonką w długie dozná látá
Związku. Ten iák śmierć przerwie, naywiększá stratá.

Pámiętam że kiedy żáłosna one nowine/ o śmierci miłey Iozefá do sedziwego Iákubá przyniesiono ; gdy sukienkę kocháneg dźiećięciá wźiął w swoie Oycowskie ręce / á krew ná niey podrzucżoną obacżył / w serdeczney záwołał żáłośći. Gen: 37. Tunica filij mei eſt, fera peſſima comedit eum, beſtia deuorauit Ioſeph, ſciſſiſque veſtibus, indutus eſt cilicio, lugens filium ſuum multo tempore. A gdy go żáłosni synowie w ták ćięszkim żalu ćieszyć chćieli ; Ibidem. świádczy pismo ś. Noluit cõſolationem accipere ſed ait, deſcendam ad filium meum lugens in infernum: Obraz iákoby sukienkę iáką / z ktorey poznáć możesz miła Małżonkę twoię Mći P. Stárosto. Z niego dochodźisz że fera peſſima, śmierć nieużyta/ kochánie dożywotniego Przyiaciela twego deuorauit. Prouerb. 12. Już ná pastwę śmiertelnośći y robáctwu podáłá. Ieśli mulier diligens, corona eſt viro ſuo, śmierć ćię z ozdobney spoliowáłá Korony. Boć Wielmożna Stáróśćina Mulier diligens, ponieważ iest/ y byłá Corką otwieráiącego IEZVSA Páná/ Corką drzwi niebieskich / gdźie pilnośći y straży potrzebá. Iężeli mulier fortis oblectat virum ſuum, śmierć to w żáłośne obroćiłá dumy / zátym choćbym ia chćiał do rozweselenia mowić/ Ty Wielmożny Mći Pánie Stárosto przy prӕiudykáćie Corki Iephtego stánąwszy / Conſolationem accipere podobno chćieć nie będźiesz.

Zwyczáyna to gośćiná twoiá bywáłá Wielmożna Mćia Páni Stáróśćina Brzeska / do twoiey kocháney vgeszczáć Siostry / tuś swoie namilsze poćiechy miewáłá/ dźiśiay widzę żeś nie ná wesele tráfiłá / kiedy namilsza á iedyna Siostrá twoiá tyráńska śmiertelnośći przyćiśniona mocą/ śiestrzyńską wypowiáda miłość/ á z tego grobu w nowey przyiáźni y krewnośći ogłasza záśćie. Iob 17. Putredini dixi Pater meus es, mater mea, & ſoror mea vermibus. Ná táki żáłośći głos / ná táki dawnych vćiech y kochánia wyrok/ iákoszći Wielmożna Mćia Páni cokolwiek do poćiechy mowić/ ktora ták głośnie z grobu turbnia wyroki.

Raz sie tylko Iozefowi Pátryárse/ iáko Philo Zydowin świádczy grob kocháney mátki swoiey Rachel nádbieżeć tráfiło / áżći on tám zápomniawszy ninieyszey niewoli długo ná grob sie rzućiwszy serdecżnie płákał. Iesżeć podobno Wielmożne Wielmożnych Rodźicow potomstwo

ſtwo młode látá wáße / y dziecinna vwagá / nie wielki żal po zábtáney przez śmierć Rodzićielce po wáßych potrzebuie sercách? Ale gdy ſie w dálße látá wáße/po tym Wielmożney Mátki wáßey grobowcu przechodźić bedźiećie/ gdy z tego iey Obrázu wáßá wrodzona do dobre° ſkłonność máćierzyńſkie cnoty y pobożność / bedźie w Was w mawiáłá / niepodobna ná ten czás wam Wielmożne dźiatki podobnym Jozefá Pátryárchy nie vwieść ſie lámentem.

Pewnego czáſu dano znáć Piotrowi ś. że oná nabożna Tábithá Dorcás názwána / oſtátni dług śmiertelnośći zápłáćiłá / proßony poßedł w dom vmárłey/ áby ośieroćiáłych poćießył domownikow / ledwie tám wßedł/ ażći záraz circumſteterunt eum, Dźieie Apoſtolſkie świadczą. Omnes viduæ flentes & oſtendentes ei tunicas & veſtes, quas faciebat Dorcas. Nam zá pewne / że gdźiebym chćiał dźiśiay z mieyſcá tego te propoſicyą ogłáßáć/ że Wielmożney Stárośćiney śmierći żáłowáć nie trzebá; niżbym ſie ná iáką rácyą y komprobament wzdobył: Wy naprzod Przewielebni Kápłáni wßyſcy Zakonna profeſsyą Brácia/ wßyſcy Wielmożney Stárośćiney ßláchetni ſłudzy/ y ßláchetne pánny/ wßyſtká ná ten czás ná dworze Wielmożnego Stároſty zoſtáiąca czeládká. Wßyſtko poddáńſtwo/ vbodzy żebracy / w kołobyśćie mie obſtąpili w płáczu pokázuiąc Tunicas & veſtes: Kápłáni apparamenta bogáte do ſwoich Kośćiołow od Wielmożney Stárośćiney ſpráwowáne; Tu bogáty ornat / tu iey własna reką vßyty Korporał; tu iey Frácymeru praca piekńie ßyte álby / tu Kielichy ołtárzowe Wielmożnym koßtem ſpráwione/ drogie Kánaki ná Obrázách/ od teyże Wielm: Stárośćiney pobożnym / á wiecżney odpłáty godnym záwießone zbytkiem. Pokazáliby Tunicas & veſtes Zakonnicy obfite / z hoynośći Wielmożney Stárośćiney do Klaßtorow ſwoich wnieśione Jałmużny/ Tunicas & veſtes, ſłudzy y wßyſtká czeládká/ nád należyty żołd / przy Páńſkiey łáſkáwey dobroći hoyne vkontentowánie/ Tunicas & veſtes, ßláchetne y wßyſtkie Frácymerne Pánny / iednáby rzekłá płácząc / tá Wielmożna Páni y dobrodźieyká moiá / Máćierzyńſkim prawie affektem do Klaßtorá mie ná dożywotna ſłużbe Bożą dáć y wyposáżyć obiecáłá. Przyznaćie że miedzy wámi tákie ſą/ ktore w śieroctwie wźiąwßy iáko Mátká wychowáłá / ſą tákie ktorych przy dobrym wychowániu / Wiáry ś. náucżyłá/ y do chrztu zbáwiáiącego przywiodłá/ ſą tákie z ktorych iedne w ſtanie Małżeńſkim Páńſkiem opátrzeniem poſtánowiłá / drugie iák nayprędzey ſtánowić ſpuſzczona obietnicą / dobrą miáłá wolą.

Act. 9.

Tuni

Tunicas & vestes. Náostátek vbodzy poddáni Páńską opiekę y łáskáwość/ Zebracy codziennie iálmużny y doroczną odzieżą. Pomożecie tego lámentu Wielmożni y okoliczni Sąsiedzi Wielmożney Stárościney nie odmienną ochotę y Páńską z powolnośćią przećiw káżdemu przypominájąc obserwáncyą. Plangite tedy ia nie przeszkadzam Filiam Iephte przedroczney śmierći Wielmożney Stárościney żáłuyćie. Ja choćbym tego ktory mam z hoynośći Fundátorskiey respektu nie miał / z moją sie do ták rostrzewionego żálu nákłániam condolencyą. Plangite filiam Iephte, śmierći Wielmożney Stárościney. Bo Mors cum satis viuentibus sit amara satis conturbat exemplo: Mortuum quoties quis viderit, toties se mori eiulat destinatum, sic de morte non potest non dolere mortalis, Chryzologá s. słowá. Plangite dla tego / bo magnus luctus, magna pietas sæpe putatur. Nowszy ieden powiedział / tą sámą żáłośćią wászą / y Wielmożney Stárościney wysokie cnoty/ y pobożność pokażećie / y ná wiekszę sie zá duszę iey pomnożyćie nabożeństwo. Náostátek Plangite, á wiećiesz dla czego Grzegorz s. Názyánzeński powiáda: Nam mæror amici

Serm. 24. Did: de Cel: de Ben: Patr: Car. 56. ad olymp

Afflicto esse solet dulcis medicina doloris.

Strapionym sercom Wielmożnego J^o M^ci Páná Stárosty Lenczyckiego pozostáłemu Małżonkowi / Wielmożney Jey M^ci Pániey Stárościney Brzeskiey iedyney Siostry/ Wielmożnego ośierociáłegó potomstwá nászym żalem przynośmy folgę. Plangite iuż/ á iáko kiedyś nád zábitem Asáelem. Omnes qui transibant per locum illum in quo ceciderat Asael & mortuus erat subsistebant. Ták my wszyscy osobliwie Wielebni Kápłáni / ktorych ták piekne grono ná ten Akt żáłośći pobożna hoyność Wielmożnego J^o M^ci P. Stárosty swoią sprowádziłá intencyą. W wászych Modlitwách / osobliwie w Przenaśw: Ofiárách sercem do niebá obroconym y nabożną myślą subsistite, Aby Wielmożna Stárośćina / ktora iáko filia Iephte cáły żywot swoy przy drzwiách sie zbáwiennych / y przy fortce niebieskiey stánowiłá; One szcześliwie przeszedszy wieczne pascua inueniat. Day to miłośćiwy Boże.

2. Reg. 2.

A M E N.

Biblioteka Jagiellonska
stdr0021846